

København d. 1. december 2006

Til Folketingets Uddannelsesudvalg:

Anmodning om foretræde for Uddannelsesudvalget.

Baggrund for anmodningen:

Vi ønsker at belyse de uheldige konsekvenser, som forslagene til ændring af ”bekendtgørelse om statstilskud m.v. til produktionsskoler” og ”bekendtgørelse om indhold og tilrettelæggelse af produktionsskoletilbud m.v.” kan have for produktionsskolernes virke.

Produktionsskolernes formål og elevgruppe.

Tilbud om ophold på produktionsskole gives til unge under 25 år, som ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, og som ikke umiddelbart har forudsætninger for at påbegynde en sådan uddannelse. Tilbudet tilrettelægges med særligt henblik på, at den unge opnår kvalifikationer, der kan føre til gennemførelse af en erhvervskompetencegivende ungdomsuddannelse. (...) Tilbudet skal endvidere bidrage til at udvikle deltagernes interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund. (Lov om produktionsskoler).

Gennem det daglige arbejde med de unge, tegner der sig et billede af, hvilke kvalifikationer og forudsætninger de unge savner.

De generelt mangelfulde faglige kompetencer indenfor den almindelige ”skolekundskab” er et problem for de unge. Men sociale og personlige problemstillinger er ofte en større begrænsning for deres evne til at vælge og gennemføre en uddannelse.

De unge, der starter på produktionsskole er som regel 16-17 år. Mange kommer fra den gruppe, der i folkeskolen ”sad på bageste række”. Deres selvtillid er ofte ringe, og de mangler erfaringer med at se en indsats belønnet med succes.

For en stor del gælder, at de har problemer med at træde ind i en voksenverden. De har heftige problemer med forældrene, og de har svært ved at indgå i en gruppe. Mange kan virke generte, selvoptagede og/eller konfliktsøgende.

En del af de unge har psykiatriske diagnoser og/eller misbrugsproblemer.

For størstedelen af de unge gælder, at de er optaget af at klare sig på kort sigt, og særdeles usikre og famlende overfor deres fremtidsmuligheder. Det typiske svar på spørgsmålet om, hvad de har lyst til at beskæftige sig med eller uddanne sig til er, at det ved de ikke. Deres valg af værksted på produktionsskolen er således ofte temmelig vilkårligt.

Produktionsskolernes pædagogiske metode

Hverdagen på en produktionsskole er bygget op omkring værksteder, hvor eleverne indgår i en produktion. Med produktionen følger en række nødvendigheder (at overholde

deadlines, at lære redskabsbrug, at opretholde et kvalitetsniveau, at møde til tiden osv.) og positive erfaringer med at skabe brugbare produkter og få feedback. Og undervejs sker en specifik og generel indlæring, som de unge ville have svært ved at forholde sig til under mere abstrakte, "skoleagtige" former.

De forskellige skoler har som supplement til værkstedsundervisningen udviklet en række tiltag, som understøtter og overskrider værkstedernes pædagogik. Her i blandt forskellige typer af projekter og ekskursioner.

En del af disse retter sig mere eller mindre specifikt mod afklaring af fremtidsmuligheder, f.eks. gennem virksomhedsbesøg, uddannelsesmesser, praktikophold og lignende. Andre retter sig mere mod udvikling af de unges selvtillid, motivation, kulturelle forståelse, samt evner til kommunikation og samarbejde.

Erfaringer med udlandsophold som pædagogisk metode.

På vores skole har vi gennem en årrække gjort brug af en type udlandsrejser, som vi her vil fremhæve. Fordi det er det element i undervisningen, hvor vi tydeligst kan mærke, at der sker et bemærkelsesværdigt "udviklingspring" hos de unge – og fordi det er et eksempel på en type virksomhed, som i praksis vil umuliggøres, såfremt de fremførte bekendtgørelsesforslag vedtages.

De seneste 5 år er hele skolen taget på en længere udlandstur. Disse ture er gået til Rumænien, Polen, Estland og Moldova. Vi har valgt disse lande fordi kulturforskellene har givet værdifulde møder, fordi eleverne her har kunnet føle, at de "gør en forskel", fordi vi har fundet kontakt til matchende grupper af unge – og på grund af det relativt lave omkostningsniveau i disse lande.

Eleverne er særdeles aktive i planlægningen af turene. De kommunikerer med vores samarbejdspartnere omkring turens program og indhold. De er med til at planlægge turen i praksis, og de er med til at finansiere omkostningerne gennem f.eks. loppemarkeder, fondsansøgninger, støttearrangementer, indsamling af materialer osv.

Turene indeholder en blanding af kulturel udveksling og samarbejde. F.eks. ved at arrangere en byfest i en Rumænsk provinsby, bygge en legeplads sammen med unge estere eller ved at indrette computer- og syværksted sammen med unge moldoverere. En stor del af – men ikke alle – aktiviteterne sker i forlængelse af værkstedernes faglighed.

Vores erfaringer med disse projekter er, at de virker overordentligt positivt på en række områder.

Eleverne viser ofte en overraskende grad af ansvarlighed på disse ture. De overskrider deres egne begrænsninger i forhold til kontakt og kommunikation (også på engelsk), og de får en større forståelse for både den fremmede kultur og deres egen. De får stolte oplevelser af, at et længerevarende engagement kan føre til store resultater.

På en sådan tur oplever mange elever for første gang at skulle være "voksne", og indtræder i et mere voksent forhold til hinanden og lærerne.

Og turene giver eleverne mere mod på at bevæge sig ud over deres vante steder, vaner og samværsformer.

Der er selvfølgelig også problemer, mangler og kriser i sådanne projekter. Men det er vores erfaring, at også disse giver erfaring – eller i det mindste opvejes af de positive aspekter.

Og vores erfaring er også, at en sådan tur hjælper elevernes beslutsomhed på vej.

Opsamlende:

Rundt omkring på produktionsskolerne udvikles, som supplement til den faglige undervisning på de forskellige værksteder, en række konkrete tiltag i form af projekter og ekskursioner rettet mod at opfylde skoleformens målsætninger.

Disse projekter er meget forskellige fra skole til skole afhængig af blandt andet elevsammensætning, skolekultur og lærernes kompetencer og engagement. Vi har i det ovenstående skitseret ét eksempel på et sådant projekt.

Hvilke projekter og ekskursioner, der med forslaget om ændring af bekendtgørelserne ønskes begrænset, ved vi ikke. Men vi anmoder om at forslaget genovervejes i lyset af, at mange af disse kan have stor positiv betydning for produktionsskolernes muligheder for at opfylde skoleformens formål.

Med venlig hilsen

Sisse Carelse (forstander) og Jesper Lund (lærer)

Den Økologiske Produktionsskole
Ravnsborggade 18B
2200 København N.

tlf: 3536 3737

Mail: ecopro@ecopro.dk

Web: www.ecopro.dk